

Aan

College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp

Kenmerk

Datum

Voordracht watertorenterrein en –cisternen tot
gemeentelijk monument,

2016-007

18 april 2016

Geacht college,

De Monumentencommissie adviseert het college over de toepassing van de Erfgoedverordening van 2010, onder meer in het geval van voornemens tot wijziging van monumenten.

In de vergadering van de Monumentencommissie, van maandag 11 april 2016, heeft de commissie gesproken over het rijksmonumentale complex op het watertorenterrein, Watertorenlaan 56. De commissie adviseert naar aanleiding daarvan om het rijksmonument de watertoren ter completering aan te vullen met aanwijzing van twee cisternen tot gemeentelijk monument. Tevens adviseert de commissie om het gehele terrein als gemeentelijk monument aan te wijzen.

Het complex is in 1998 door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed aangewezen als rijksmonument. In de redengevende omschrijving is de argumentatie daartoe als volgt verwoord:

“

In opdracht van de firma Stork en de Maatschappij tot waterverschaffing werd naar plannen van Ir. Schotel in 1896 deze *watertoren* gebouwd. Het reservoir werd in de oorlog beschadigd en in 1959 vervangen waardoor alleen de onderbouw nog kenmerken van de oorspronkelijk neo- renaissancistische watertoren vertoont. Ten oosten van de watertoren staat een *kolenschuur*. Ten noorden van de toren staat een *gebouw voor een elektrisch gemaal* uit 1922 waarvan de hoofdbouw na de oorlog aan de voorzijde is uitgebreid. Ten oosten daarvan staat een *dienstwoning met werkplaats* uit 1914, het *trafohuisje* staat hier tegenover. Op het terrein bevinden zich twee cisternen.

Waardering:

Watertoren met dienstgebouwen van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- . als uiting van de invloedrijke rol van de firma Stork voor de ontwikkeling van Hengelo
- . vanwege de gaafheid van de onderdelen van het complex
- . als gaaf complex van functioneel en ruimtelijk bij elkaar horende gebouwen.

Uit deze waardestelling blijkt dat indertijd alleen de watertoren en de bijgebouwen als rijksmonument zijn aangewezen; de genoemde cisternen maken er geen deel van uit. Met de inzichten van nu stelt de commissie met terugwerkende kracht vast dat dit een omissie is.

De gebiedsbenadering die nu door het Rijk wordt gepropageerd is voor de MC nu aanleiding om het gehele watertorenterrein voor te dragen als gemeentelijk monument. De cisternen moeten met de watertoren als de dragers van het gebied worden gezien; ook deze onderdelen van het complex verdienen daarom de bescherming van een gemeentelijk monument. Nu het gebied opnieuw ontwikkeld wordt moeten de cisternen mede als basis moeten worden gezien voor de ontwikkeling.

De Monumentencommissie wil graag in samenwerking met de firma Ter Steege (eigenaar) bijdragen aan de opmaak van de waardestelling voor deze aanwijzing.

In afwachting van uw reactie, graag tot aanvullende informatie bereid,
namens de voorzitter van de Monumentencommissie,
met vriendelijke groet,

H. van Egmond
Secretaris.